

UNECE doporučenie FFV-52
vzťahujúce sa na obchod a kontrolu kvality, pri ich uvádzaní do obehu
v medzinárodnom obchode medzi členskými krajinami EHK /OSN a do týchto
krajín
pre SKORÉ a NESKORÉ ZEMIAKY ¹

I. DEFINÍCIA PRODUKTU

Táto norma sa vzťahuje na skoré a neskoré zemiaky pestovaných odrôd *Solanum tuberosum* L. a ich hybridov, dodávaných spotrebiteľovi v čerstvom stave.

S výnimkou skorých a neskorých zemiakov určených na priemyselné spracovanie.

„Skoré zemiaky“ sú zemiaky zberané pred dosiahnutím úplnej zrelosti, uvádzané do obehu bezprostredne po zbere a ktorých pokožka sa dá odstrániť ľahko aj bez lúpania.

II. POŽIADAVKY NA KVALITU

Cieľom tejto normy je definovať požiadavky kvality pre skoré a neskoré zemiaky na mieste exportu, po úprave a balení.

A. Minimálne požiadavky

- (a) s ohľadom na prípustné odchýlky hľuzy musia byť:
- normálneho vzhľadu, zodpovedajúce odrode a pestovateľskej oblasti
  - neporušené, nesmú mať chýbajúce časti ani byť poškodené tak, aby neboli celé,
  - zdravé, hľuzy napadnuté hnilobou alebo inak poškodené a tak nevhodné na spotrebu sú neprípustné,
  - prakticky čisté,
  - pevné,
  - bez vonkajších alebo vnútorných poškodení, ovplyvňujúcich celkový vzhľad produktu, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v balení ako je:
    - hnedé škvrny spôsobené vysokou teplotou
    - praskliny (vrátane prasklín spôsobených rastom), rezy, vpichy, odreniny alebo hrboľatý povrch (iba pre odrody, ktorých pokožka nie je normálne hrboľatá, pokiaľ nepresiahnu 3,5 mm do hĺbky pre skoré zemiaky a 5 mm do hĺbky pre neskoré zemiaky
    - zelené sfarbenie, svetlé zelené ohraničené miesta, ktoré nepresahujú 1/8 povrchu a dajú sa odstrániť pri čistení, sa nepovažujú za chyby
    - vážne deformácie
    - šedé, modré alebo čierne sub-epidermálne škvrny; presahujúce 5 mm do hĺbky v prípade neskorých zemiakov
    - škvrny hrdze, dutiny alebo čierne srdiečka alebo iné vnútorné chyby
    - hľbková chrastavitosť a prášková chrastavitosť o hĺbke 2 mm alebo viac pri neskorých zemiakov
    - povrchová chrastavitosť, celkový súčet škvŕn chrastavitosti nesmie

---

¹ **Odvolaie:** Normy sú publikované v troch oficiálnych jazykoch Európskej hospodárskej komisie Organizácie spojených národov. Pokiaľ by sa vyskytli nezrovnalosti medzi jednotlivými jazykovými verziami, alebo medzi verziami v iných, neoficiálnych jazykoch, je rozhodujúca anglická verzia. Pokiaľ je originálna verzia normy vo francúzskom alebo ruskom jazyku, v takom prípade je rozhodujúca verzia vo francúzskom alebo ruskom jazyku.

- presiahnuť 1/4 povrchu hľuzy
- poškodenia mrazom
- bez nadmernej povrchovej vlhkosti
- bez cudzieho pachu a/alebo chute

V prípade skorých zemiakov čiastočná absencia pokožky sa nepovažuje za chybu. Neskoré zemiaky musia mať dobre formovanú pokožku.

V prípade skorých zemiakov klíčky nie sú povolené. Neskoré zemiaky musia byť prakticky bez klíčkov, klíčky nesmú presiahnuť 3mm dĺžky.

Vývin a stav skorých a neskorých zemiakov musí byť taký, aby im umožnil:

- vydržať dopravu a manipuláciu, a
- dostať sa na miesto určenia vo vyhovujúcom stave.

(b) Každý obal alebo dávka musí byť bez nečistôt, t.j. prilepenej alebo uvoľnenej zeminy, oddelených vyrastených klíčkov, vonkajších prímiesí.

III. USTANOVENIA TÝKAJÚCE S VEĽKOSTI

Veľkosť hľúz sa meria štvorhranným meradlom.

Hľuzy musia mať :

- minimálna veľkosť, tak aby neprepadli cez štvorcové meradlo
  - 28 x 28 mm pre skoré zemiaky
  - 35 x 35 mm pre neskoré zemiaky
  - 30 x 30 mm pre podlhovasté odrody neskorých zemiakov definovaných následne:
- maximálna veľkosť, tak aby prepadli cez štvorcové meradlo o veľkosti 80x80 mm a pre podlhovasté odrody 75x75 mm.

Skoré a neskoré zemiaky, ktoré presahujú maximálnu veľkosť, môžu byť predávané v prípade, že rozdiel medzi najmenšou hľuzou a najväčšou hľuzou nie je väčší ako 30mm a takéto zemiaky sú predávané pod iným názvom alebo obchodným menom.

Hľuzy o veľkosti medzi 18 mm a 35 mm môžu byť predávané pod názvom „stredné“ alebo zodpovedajúcim obchodným menom

Vyrovnanosť vo veľkosti nie je záväzná. Napriek tomu, ak ide o spotrebiteľské obaly do hmotnosti 5 kg, rozdiel medzi najmenšou a najväčšou hľuzou nesmie presiahnuť 30 mm.

Odrody sú považované za podlhovasté ak sú uvedené ako podlhovasté alebo oválne v národnom zozname odrôd krajiny kde plodili.

Požiadavky na zaradenie podľa veľkosti sa nevzťahujú na dlhohľuzé odrody nepravidelného tvaru (napríklad Stella, Ratte alebo Pink Fir Apple).

IV. POVOLENÉ ODCHÝLKY

Povolené odchýlky sa týkajú kvality a veľkosti a povolené sú v každom obale (alebo v každej dávke, pokiaľ sú dodávané v ohradových paletách) pre produkty nespĺňajúce minimálne požiadavky.

A. Povolené odchýlky od kvality

(i) Pri hľúzach nespĺňajúce minimálne požiadavky sú povolené :

- 4 percenta z hmotnosti hľúz pri skorých zemiakoch
- 6 percent z hmotnosti hľúz pri neskorých zemiakoch

Okrem tejto odchýlky je povolené najviac 1 percento z hmotnosti hľúz, napadnutých mokrou alebo suchou hnilobou.

(ii) okrem uvedených odchýlok sú povolené :

- 1 percento z hmotnosti nečistôt pre skoré zemiaky
- 2 percentá z hmotnosti nečistôt, z ktorých najviac 1 percento môže byť zemina, prilepená na hľúzach neskorých zemiakov.

B. Povolené odchýlky od veľkosti

5 percent z hmotnosti hľúz, ktoré nespĺňajú požiadavky na veľkosť, a pokiaľ sú hľuzy zaradené podľa veľkosti, menšie a/ alebo väčšie, ako je veľkostná skupina uvedená na obale.

C. Povolená odchýlka iných odrôd

2 percentá z hmotnosti hľúz inej odrody v každom obale (alebo dávke, pokiaľ sú dodávané v ohradových paletách).

V. POŽIADAVKY NA OBCHODNÚ ÚPRAVU

A. Vyrovnanosť

Obsah každého obalu (alebo dávky, pokiaľ sú dodávané v ohradových paletách) musí byť vyrovnaný a musí obsahovať iba skoré, alebo neskoré zemiaky rovnakého pôvodu, odrody, kvality, vyfarbenia pokožky, vyfarbenia dužiny a veľkosti (ak sú zaradené podľa veľkosti).

Viditeľná časť obsahu (alebo dávky, pokiaľ sú dodávané v ohradových paletách) musí zodpovedať vnútornému obsahu obalu.

B. Balenie

Skoré a neskoré zemiaky musia byť balené tak, aby boli dostatočne chránené a aby bolo zabezpečené dostatočné vetranie.

Materiál použitý vo vnútri obalov musí byť nový (ak sa vyžaduje takéto balenie) , čisté a takej kvality, aby nespôsobili vonkajšie alebo vnútorné poškodenie hľúz. Použitie materiálov, najmä papiera alebo pečiatok s obchodnou špecifikáciou je povolené iba v prípade, že na tlač a označenie je použitý nejedovatý atrament alebo lepidlo.

V prípade skorých zemiakov na lepšiu ochranu hľúz pri preprave na dlhé vzdialenosti môže byť použitý špeciálny baliaci materiál (napr. rašelina). Tento spôsob ochrany nie je povolený v niektorých krajinách.

C. Obchodná úprava

Skoré a neskoré zemiaky musia byť balené vo vhodných obaloch . Zemiaky môžu byť balené v ohradových paletách berúc do úvahy charakteristiky zemiakov.

Skoré a neskoré zemiaky sú predávané v dávkach. „Dávka“ je množstvo skorých alebo neskorých zemiakov, ktoré sú vyrovnané z hľadiska nasledovných kritérií:

- baliareň a / alebo dodávateľ,
- krajina pôvodu,
- odroda,
- veľkosť (ak sú zaradené podľa veľkosti),
- typ a netto hmotnosť obalu (ak sú balené).

Dodávka môže pozostávať z viacerých dávok.

V. POŽIADAVKY NA OZNAČOVANIE

Každý obal ² musí obsahovať identifikačné údaje, umiestnené na jednej strane, čitateľne a nezmazateľne, viditeľné zvonka, buď natlačené priamo na obale alebo na štítku, zabezpečenom proti strate. Pokiaľ sú štítky vo vnútri obalu (sieťky), musia byť umiestnené tak, aby boli ľahko čitateľné zvonka.

Pre skoré a neskoré zemiaky, dodávané v ohradových paletách, musia byť uvedené údaje v sprievodných dokladoch a umiestnené na viditeľnom mieste vo vnútri dopravného prostriedku.

A. Identifikácia

Baliareň	)	meno a adresa
a / alebo	)	alebo oficiálne vydaná alebo
distribútor	)	schválená kódová značka ³

² Spotrebiteľských obalov, ktoré sú určené na priamy predaj spotrebiteľovi, sa uvedené požiadavky na označovanie netýkajú, musia však spĺňať národné predpisy. Požiadavky na označovanie sa však vzťahujú na dávku, ktorá obsahuje spotrebiteľské obaly.

³ Národná legislatíva vo viacerých krajinách požaduje údaj o mene a adresa. Pokiaľ sa používa kódová značka, meno a adresa musia byť uvedené v bezprostrednej blízkosti značky

B. Údaje o produkte

- „Skoré zemiaky“, „ Nové zemiaky „ alebo porovnateľné pomenovanie alebo „ Neskoré zemiaky „, pokiaľ obsah obalu nie je zvonka viditeľný
- názov odrody
- špecifický názov alebo obchodné meno pre skoré alebo neskoré zemiaky, ktoré nespĺňajú maximálnu veľkosť, pokiaľ sa to na produkt vzťahuje
- „stredné“ alebo iný ekvivalentné obchodné meno, pokiaľ sa to na produkt vzťahuje

C. Pôvod produktu

- krajina pôvodu a dobrovoľne oblasť pestovania alebo názov regiónu alebo miesta.

D. Obchodné špecifikácie

- veľkosť (ak sú zaradené podľa veľkosti)
- čistá hmotnosť
- dobrovoľné označenie: farba dužiny (napríklad žltá alebo biela), farba pokožky , tvar hlúz (okrúhle alebo podlhovasté) a varný typ (napríklad múčnaté alebo pevné).

E. Oficiálna kontrolná značka (nepovinné)

UNECE norma pre skoré zemiaky (FVV-30)
bola prvýkrát publikovaná v r.1961
posledná úprava 1997

UNECE norma pre neskoré zemiaky (FFV-31)
bola prvýkrát publikovaná v r. 1967
ako AGRI/WP.1/EUR.STAN.30.
úprava 1974
úprava 1988
posledná úprava 1997,2001

Táto norma bola zložená pre UNECE normu pre skoré a neskoré zemiaky(FFV-52)
v r.2004